

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2540 -2541 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะการมีงานทำ การประกอบอาชีพ การหางานทำและความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ประชากรในการศึกษาคือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏสงขลาในปีการศึกษา 2540 - 2541 จำนวนทั้งสิ้น 705 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2540 - 2541 ของกองแผนงาน เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2542 โดยให้ผู้สำเร็จการศึกษาตอบแบบสอบถามในวันซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์สำหรับผู้ที่ไม่มาซ้อมรับพระราชทานปริญญาบัตร ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 584 คน

สรุปผลที่ได้จากการศึกษา

1. ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา

ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ผลจากการศึกษาภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 สาขาวิชา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำแล้ว ร้อยละ 85.96 ไม่มีงานทำ ร้อยละ 14.38 โดยที่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการศึกษามีงานทำแล้ว ร้อยละ 90.71 ไม่มีงานทำ ร้อยละ 9.29 ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีงานทำแล้ว ร้อยละ 80.70 ไม่มีงานทำ ร้อยละ 19.30 และผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีงานทำแล้ว ร้อยละ 78.92 ไม่มีงานทำ ร้อยละ 21.08

2. การประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

เมื่อพิจารณาอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสาขาวิชาได้ข้อสรุป ดังนี้ สาขาวิชาการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาการศึกษาประกอบอาชีพรับราชการมากที่สุด รองลงมา ลูกจ้างชั่วคราว ครู หรือเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาเอกชน พนักงานบริษัทองค์กรธุรกิจ เอกชน อาชีพอิสระ หรือเจ้าของกิจการ และประกอบอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ

2.1 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างชั่วคราวมากที่สุด รองลงมาคือ พนักงานบริษัทองค์กรธุรกิจเอกชน ประกอบอาชีพอิสระหรือเจ้าของกิจการ และอื่นๆตามลำดับ

2.2 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาศิลปศาสตร์ ทำงานในบริษัท เอกชนมากที่สุด รองลงมาเป็นลูกจ้างชั่วคราว ประกอบอาชีพอิสระ หรือเจ้าของกิจการ ครูหรือเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาเอกชน และอื่นๆตามลำดับ

3. รายได้ของผู้สำเร็จการศึกษา ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาล้วนใหญ่ มีรายได้ต่ำกว่าวุฒิ คือ มีรายได้ เดือนละ 6,000 บาทลงมา รองลงมา มีรายได้สอดคล้องกับวุฒิคือมี รายได้ระหว่าง 6,001- 8,000 บาท และมีรายได้สูงกว่าวุฒิ คือมีรายได้มากกว่า 8,000 บาท

เมื่อพิจารณารายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสาขาวิชาได้ข้อค้นพบ ดังนี้

3.1 สาขาวิชาการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาการศึกษาล้วนใหญ่มี รายได้สอดคล้องกับวุฒิ รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่าวุฒิ และมีรายได้สูงกว่าวุฒิ ตามลำดับ

3.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีรายได้ต่ำ กว่าวุฒิมากที่สุด รองลงมา มีรายได้สอดคล้องกับวุฒิ และมีรายได้สูงกว่าวุฒิ ตามลำดับ

3.3 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีรายได้ต่ำ กว่าวุฒิมากที่สุด รองลงมา มีรายได้สอดคล้องกับวุฒิ และมีรายได้สูงกว่าวุฒิ ตามลำดับ

4. ลักษณะงานของผู้สำเร็จการศึกษา ผลจากการศึกษาลักษณะงานที่ผู้สำเร็จการ ศึกษาไปประกอบอาชีพจำแนกตามสาขาวิชา ปรากฏดังนี้

4.1 สาขาวิชาการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษำไปทำงานตามสาขาอาชีพต่าง ๆ มาก ที่สุดเรียงตามลำดับ ดังนี้

4.1.1 งานสอน นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม

4.1.2 งานประชาสัมพันธ์

4.1.3 งานขาย

4.1.4 งานบัญชี การเงิน สินเชื่อ

4.1.5 งานอื่นๆ

4.2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ มากที่สุด ตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 งานสอน นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม

4.2.2 งานด้านเกษตรกรรม

4.2.3 งานประชาสัมพันธ์

4.2.4 งานอื่นๆ

4.3 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษำไปทำงานในสาขาอาชีพต่าง ๆ มากที่สุดเรียงตามลำดับ ดังนี้

4.3.1 งานประชาสัมพันธ์

4.3.2 เลขานุการ งานธุรการ ชวเลข งานสารบรรณ งานเอกสาร

พิมพ์รายงาน งานบัญชี การเงินสินเชื่อ

4.3.3 งานสอน นักวิชาการศึกษา งานฝึกอบรม

4.3.4 งานขาย

4.3.5 งานอื่นๆ

5. ที่ตั้งของที่ทำงาน ผลจากการศึกษาที่ตั้งทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 คนและ ภาคกลาง 1 คน นอกนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคใต้ และร้อยละ 91 ของผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ได้งานทำในภาคใต้

6. การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผลจากการศึกษา พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่า นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ในระดับปานกลาง รองลงมาระบุว่า นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก และระดับน้อย ตามลำดับ โดยที่ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาการศึกษาลส่วนใหญ่ระบุว่านำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก ส่วน ผู้สำเร็จการศึกษสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ส่วนใหญ่ระบุว่า นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

7. ความรู้ที่ควรเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรเพื่อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ที่ควรเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตร ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาลส่วนใหญ่เห็นว่าความรู้ที่ควรเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตร 3 อันดับแรก คือ คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และการปฏิบัติจริงตามลำดับ ถ้าแยกพิจารณาตามสาขาวิชา พบว่าในสาขาวิชาการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาลส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิชาที่ควรเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ คอมพิวเตอร์ การฝึกปฏิบัติจริง และภาษาอังกฤษ ตามลำดับ ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ มีความเห็นว่า ความรู้ที่ควรเพิ่มเติมเข้าไปในหลักสูตรมากที่สุดตามลำดับ คือ คอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และการฝึกปฏิบัติจริง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาลสาขาวิชาศิลปศาสตร์นั้น มีความเห็นว่าควรเพิ่มเติมวิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และการฝึกปฏิบัติจริงเข้าไปในหลักสูตรมากที่สุด

8. การหางานทำของผู้สำเร็จการศึกษา

จำนวนหน่วยงานที่ไปสมัครงาน ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาไปสมัครงานกับหน่วยงานเพียง 2 - 3 แห่งมากที่สุด รองลงมาระบุว่าไปสมัครงานกับหน่วยงานมากกว่า 4 - 5 แห่ง ไปสมัครงานกับหน่วยงานเพียง 1 แห่ง และไปสมัครงานกับหน่วยงาน 5 - 10 แห่ง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำนวนหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปสมัครงานจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาลทั้ง 3 สาขาวิชาไปสมัครงานกับหน่วยงาน 2-3 แห่งมากที่สุด

9. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาลว่า บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏม็ีคุณลักษณะที่น่าพึงพอใจ 5 ลำดับแรก คือความซื่อสัตย์ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความเสียสละ ความยึดมั่นและปฏิบัติตามคุณธรรมและความรับผิดชอบ คุณลักษณะที่เห็นว่าควร

ปรับปรุง 5 ลำดับแรก คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงเหตุผล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีความรู้ซึ่งในวิชาที่เรียน

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาเกี่ยวกับภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ คือ ข้อมูลทั่วไป ภาวะการมีงานทำ การประกอบอาชีพ รายได้ ลักษณะงานที่ทำ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่เรียนมา การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา มีประเด็นสำคัญดังนี้

1. การตอบแบบสอบถาม มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงร้อยละ 82.37 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดการผู้ที่สำเร็จการศึกษาจำนวนหนึ่งไม่ตอบแบบสอบถามมาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ ประการแรกเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาที่เข้ารับปริญญาบางคน อาจจะไม่เห็นความสำคัญของการตอบแบบสอบถาม เลยไม่สนใจที่จะตอบแบบสอบถาม และผู้สำเร็จการศึกษาบางคนอาจจะไม่เต็มใจที่จะตอบแบบสอบถามด้วยเหตุผลส่วนตัว เช่น ไม่มีงานทำ หรือทำงานที่มีรายได้น้อยเกินไป ประการที่สองแบบสอบถามที่ส่งไปทางไปรษณีย์นั้นมีผู้ส่งกลับมาน้อยมาก และล่าช้า แบบสอบถามหลายฉบับได้รับหลังจากได้ทำการวิเคราะห์ผลไปเรียบร้อยแล้ว ในจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 300 ชุด มีผู้ตอบกลับมาเพียง 69 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 23 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งทางไปรษณีย์

2. ภูมิลำเนาเดิม และสถานที่ทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 523 คนมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคใต้ 521 คน คิดเป็นร้อยละ 99.62 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคอื่นเพียง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.39 เท่านั้น และผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคใต้จำนวน 521 คนนี้ ได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานที่ทำงาน 417 คนในจำนวนนี้มีอยู่ 381 คน คิดเป็นร้อยละ 91.37 ที่ทำงานอยู่ในภาคใต้และมีเพียง 36 คน หรือร้อยละ 8.63 ที่ทำงานในภาคอื่น ข้อมูลที่ได้นี้จึงน่าจะใช้เป็นส่วนหนึ่งที่จะชี้ให้เห็นว่าหลักสูตร สถาบันราชภัฏสงขลา ควรจะพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

3. ภาวะการมีงานทำ จากผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 584 คน จำนวน 548 คน เป็นผู้มีงานทำ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 93.84 ผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่มีมีงานทำ มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 6.16 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่มีมีงานทำมีจำนวนค่อนข้างน้อยมาก

4. อาชีพ จากการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพ ปรากฏว่าผู้สำเร็จที่ตอบแบบสอบถามทั้ง 584 คน ตอบแบบสอบถามข้อนี้จำนวน 407 คน คิดเป็นร้อยละ 69.66 ของผู้ตอบแบบสอบถาม อีกร้อยละ 30.34 ไม่ตอบ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะไปประกอบอาชีพ หรือทำงานที่เห็นว่าไม่เหมาะสมกับวุฒิที่เรียนมาก็ได้ และในจำนวนที่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาสาขาศิลปศาสตร์ส่วนใหญ่ได้ประกอบ

อาชีพสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนมา คือ ร้อยละ 47.46 เป็นพนักงานบริษัท องค์การธุรกิจเอกชน และ ร้อยละ 10 ประกอบอาชีพอิสระ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการศึกษา เป็นข้าราชการและครู/เจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาเอกชนรวมกันคิดเป็นร้อยละ 49.38 อีกร้อยละ 50.62 ประกอบอาชีพอื่นๆ ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์นั้น จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 40 คน มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 เป็นลูกจ้างชั่วคราวในหน่วยงานราชการเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเป็นลูกจ้างชั่วคราว คือ ร้อยละ 42.50, 28.11 และ 22.03 ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ การศึกษา และ ศิลปศาสตร์ ตามลำดับ

5. รายได้ ผู้สำเร็จการศึกษามีรายได้ต่ำกว่าวุฒิค่อนข้างสูงมาก คือร้อยละ 46.58 มีรายได้ต่ำกว่าวุฒิ ในสาขาศิลปศาสตร์นั้นผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 61.29 มีรายได้ต่ำกว่าวุฒิ

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาความรู้ที่เรียนมา ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 49.57 ตอบว่าสามารถนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ประโยชน์ได้มากและมากที่สุด ในขณะที่ร้อยละ 50.43 ตอบว่าสามารถนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งอาจจะเป็นเพราะได้ทำงานที่ไม่ตรงกับโปรแกรมวิชาที่เรียนมา หรืออาจจะเป็นเพราะโปรแกรมวิชาที่เรียนมาไม่สอดคล้องกับความต้องการของแรงงานก็ได้

ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่ควรเพิ่มเข้าไปในหลักสูตรปรากฏว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรเพิ่มวิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และการปฏิบัติจริงเข้าไปในหลักสูตรมากที่สุดตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าความรู้เหล่านี้จำเป็นสำหรับงานทุก ๆ แขนง จึงควรที่นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาเหล่านี้เพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ส่วนในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต จะพบว่าคุณลักษณะที่น่าพอใจมากที่สุดตามลำดับ 5 ประการคือ ความซื่อสัตย์ ความรักในเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ความเสียสละ ความยึดมั่นและปฏิบัติตามคุณธรรมและความรับผิดชอบจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะอันเป็นที่พึงประสงค์เหล่านี้ เป็นคุณสมบัติที่นักศึกษาจากสถาบันราชภัฏสงขลาได้รับคำชมเชยจากหน่วยงานที่รับนักศึกษาเข้าทำงานเสมอมา จึงเป็นคุณลักษณะที่ควรให้อบรมถ่ายทอดให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏสงขลาตลอดไป อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงคุณลักษณะที่ควรปรับปรุงมากที่สุดตามลำดับ คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงเหตุผล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีความรู้ซึ่งในวิชาที่เรียน ก็จะเห็นได้ว่าคุณลักษณะเหล่านี้ก็เป็นคุณลักษณะที่เป็นจุดอ่อนของนักศึกษาจากสถาบันราชภัฏมานานแล้วเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะสาเหตุหลายประการที่สถาบันราชภัฏสงขลาควรจะเร่งปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจัง เช่นความรู้พื้นฐานของนักศึกษาอ่อนมาก เกิดเป็นช่องว่างจนความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ไม่สามารถจะติดต่อประสานกันได้ และระบบการจัดการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพพอ เป็นต้น

7. หน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการไปสมัครงาน ในสาขาวิชาการศึกษา ร้อยละ 52.05 ไปสมัครงานที่หน่วยงานราชการ ร้อยละ 23.63 ไปสมัครงานที่สถานศึกษาเอกชน นั้นหมายความว่า ร้อยละ 75.68 ไปสมัครงานกับหน่วยงานดำเนินงานตรงกับวิชาความรู้ที่เรียนมา ร้อยละ 24.23 ที่ไปสมัครงานตามหน่วยงานที่มีงานไม่ตรงกับวิชาความรู้ที่เรียนมา

ผู้สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 50.88 ไปสมัครงานในบริษัท องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 35.09 ไปสมัครงานที่หน่วยงานราชการนั้นคือผู้สำเร็จการศึกษาใน 3 คน ต้องการจะรับราชการแสดงว่าอาชีพรับราชการจึงยังคงเป็นอาชีพสำคัญสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้

ส่วนในสาขาวิชาศิลปศาสตร์ ร้อยละ 63.32 ไปสมัครงานในบริษัทขององค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 22.61 ไปสมัครหน่วยงานราชการ ซึ่งจะเห็นได้ว่า อาชีพรับราชการยังเป็นอาชีพที่เป็นที่เป็นที่ต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ค่อนข้างมากเช่นเดียวกัน

8. ความต้องการความช่วยเหลือในการหางานทำ ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการสถาบันช่วยเหลือในเรื่องที่เกี่ยวกับการหางานทำมากที่สุดตามลำดับ คือหาข้อมูลมาประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบ ร้อยละ 70.60 จัดวันนัดพบแรงงานขึ้นในสถาบัน ร้อยละ 64.29 จัดปัจฉิมนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งงาน และการสมัครงาน ร้อยละ 48.88 และจัดอบรมความรู้เสริมก่อนออกจากสถาบัน ร้อยละ 49.25 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จะเห็นได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือจากสถาบันในเรื่องการหางานทำมาก และต้องการให้สถาบันประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ให้ทราบกันอย่างกว้างขวาง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 97.39 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้
2. ควรให้นักศึกษาเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และการฝึกปฏิบัติงานจริงเพิ่มขึ้น
3. ควรเพิ่มความรู้ ความสามารถให้กับนักศึกษาทางวิชาการด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร และความรู้ลึกซึ้งในวิชาที่เรียน
4. ควรพัฒนาระบบการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจในตนเอง และเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. ควรช่วยเหลือนักศึกษาในการหางานทำอย่างเป็นระบบ

